

Volumul 8

METODOLOGIA DE IDENTIFICARE ȘI EVALUARE A PRESIUNILOR ȘI AMENINȚĂRILOR GENERATE DE ACTIVITĂȚILE CARE AU IMPACT ANTROPIC ASUPRA SPECIILOR DE PĂSĂRI LA NIVELUL REȚELEI DE ARII SPECIALE DE PROTECȚIE AVIFAUNISTICĂ (SPA) ȘI A LOCAȚIILOR DIN CARE SE COLECTEAZĂ INFORMAȚIILE ȘI EXTRAPOLAREA ACESTORA LA NIVEL NAȚIONAL PENTRU GRUPURILE DE SPECII DE PĂSĂRI

Publicația a fost elaborată de Societatea Ornitologică Română,
Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus și S.C.
Omnia Development S.R.L.

Contribuitori:

Lucian Ionescu, Mariana Duluță și Ana-Maria Popa.

Recomandare citare:

Societatea Ornitologică Română & Asociația pentru Protecția Păsărilor și
a Naturii Grupul Milvus (2020) Ghidul standard de monitorizare a speci-
ilor de păsări de interes comunitar din România, București, România

Grafică și DTP:

Tiberiu Mănoiu

Produs de:

EXCLUS PROD SRL

© Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor – Direcția Biodiversitate

8.1 INTRODUCERE

Articolul 12 al Directivei Păsări (2009/147/EC) prevede obli-
gația fiecărui stat membru al Uniunii Europene de a raporta mă-
surile luate pentru implementarea Directivei Păsări, în special prin
furnizarea de informații referitoare la progresele înregistrate în pu-
nerea în aplicare a prevederilor articolului 4, mai ales în privința
înființării și managementului Ariilor de Protecție Specială Avifaunis-
tică (SPA-urilor), pentru speciile de păsări menționate în Anexele I
și II ale Directivei.

În conformitate cu același articol 4 al Directivei Păsări, statele
membre ale Uniunii Europene trebuie să ia măsurile corespunză-
toare pentru a preveni poluarea sau deteriorarea habitatelor sau
orice alt efect negativ asupra păsărilor, atât în cuprinsul SPA-urilor,
cât și în afara acestora. Astfel, pentru a avea o mai bună evidență
a proceselor care duc la degradarea habitatelor (inclusiv prin po-
luarea factorilor de mediu) și perturbarea populațiilor de avifaună,
în formatul de raportare pe baza articolului 12 din directivă a fost
introdusă și o secțiune specială de evaluare a presiunilor și amenin-
țărilor care se manifestă la nivel național pentru fiecare specie din
lista de referință.

Asfel, în cadrul raportării menționate se solicită evaluarea pre-
siunilor și amenințărilor pentru fiecare specie din lista de referință la
scară națională, prin extrapolarea unor concluzii și analize realiza-
te pentru rețeaua de SPA-uri.

8.2 ANALIZA PRESIUNILOR ȘI AMENINȚĂRILOR

Sursele de date utilizate pentru analiza presiunilor și amenințărilor sunt:

- Nomenclatorul presiunilor și amenințărilor pentru raportarea 2013-2018;
- Lista de referință a speciilor de păsări;
- Lista grupurilor de specii;
- Formularele Standard ale SPA-urilor;
- Planurile de Management aprobate ale SPA-urilor (pentru SPA-urile care au aprobat planuri de management - din cele 171 de SPA-uri existente, 82 dintre ele au în momentul de față plan de management aprobat, iar pentru alte 33 situri planul de management se află în curs de elaborare/aprobare);
- Lista presiunilor și amenințărilor derivate din analiza fișelor de teren.

Sursele de date utilizate se referă atât la caracteristicile și aspectele prezente în interiorul celor 171 de SPA-uri care fac parte din rețeaua Natura 2000 din România, cât și la terenurile și habitatele aflate în afara acestora (în special a celor acoperite de rețeaua națională de monitorizare).

Nomenclatorul presiunilor și amenințărilor pentru raportarea 2013-2018

În comparație cu nomenclatorul de presiuni și amenințări utilizat pentru raportarea în perioada 2007-2012 (nomenclatorul vechi), actualul sistem de clasificare urmărește să demonstreze mai clar legătura dintre factorii cu acțiune directă sau indirectă asupra speciilor de păsări și anumite sectoare economice de activitate sau categorii majore de influențe antropice (Tabel 1).

În portalul de referință pentru raportarea conform articolului 12 (http://cdr.eionet.europa.eu/help/birds_art12) este publicat nomenclatorul de presiuni și amenințări care trebuie utilizat pentru perioada de raportare 2013-2018 (nomenclatorul nou - a se vedea Anexa).

Tabel 1: Categoriile majore pentru clasificarea presiunilor și amenințărilor asupra speciilor de avifaună, care stau la baza nomenclatorului recomandat de AEM pentru raportarea în baza articolului 12 pentru perioada 2013-2018

Cod	Categorie de presiune	Descrierea categoriei
A	Agricultura	Presiuni și amenințări generate de practici agricole
B	Silvicultura	Presiuni și amenințări asociate activităților din silvicultură, inclusiv rădiri și tratamente pentru controlul dăunătorilor.
C	Extracția de resurse minerale, inclusiv energetice	Presiuni și amenințări aferente industriei extractive, inclusiv poluarea și depozitarea de steril.

Cod	Categorie de presiune	Descrierea categoriei
D	Producția de energie și dezvoltarea/mentenanța infrastructurii pentru producerea de energie	Sunt incluse presiuni și amenințări generate de activități care urmăresc producerea energiei (de exemplu, construcții de centrale electrice, utilizarea apei în hidrocentrale, cultivarea plantelor cu potențial energetic ridicat sau pentru obținerea biocombustibililor etc.)
E	Dezvoltarea și operarea sistemelor de transport	Presiuni și amenințări generate de sectorul de transport marfă și energie (în special construcția infrastructurii de transport, perturbări cauzate de trafic etc.)
F	Dezvoltarea și construirea infrastructurilor rezidențiale, comerciale, industriale și/sau cu scop recreativ/turism. Operarea/utilizarea respectivei infrastructuri.	Presiunile și amenințările din această categorie se referă atât la extinderea intravilanului localităților, cât și la modificarea utilizării terenului. În strânsă legătură cu acestea sunt semnalati factori perturbatori sau surse de poluare rezultate din activități comerciale, rezidențiale, industriale, turistice etc.
G	Extragerea și cultivarea resurselor biologice vii (cu excepția agriculturii și silviculturii)	În această categorie sunt incluse presiuni și amenințări legate de pescuit, vânătoare și alte activități de exploatare a resurselor biologice vii.
H	Activități militare, pentru siguranța publică sau alte intervenții de natură umană	În această categorie sunt incluse presiuni și amenințări legate de siguranța publică, armată etc.

Cod	Categorie de presiune	Descrierea categoriei
I	Specii invazive și problematice	Presiuni și amenințări referitoare la relații interspecifice problematice, care nu pot fi legate de alte categorii (include și poluarea genetică, extinderea unor paraziți etc.)
J	Poluare din surse mixte	Presiuni și amenințări asociate unor surse de poluare care nu pot fi relaționate cu alte categorii.
K	Schimbări ale condițiilor hidraulice având cauze antropice	Sunt incluse în această categorie modificări hidrologice, morfologice, fizice ale corpurilor de apă care nu pot fi asociate altor categorii
L	Procese naturale (care nu au legătură cu schimbările climatice și alte fenomene, inclusiv catastrofe induse de activitatea umană)	Sunt incluse în această categorie fenomene de succesiune naturală, eroziune, competiție și interacțiuni trofice.
M	Evenimente geologice, incluzând catastrofe naturale	Categoria include presiuni și amenințări de tipul incendiilor naturale, furtunilor etc.
N	Schimbări climatice	Presiuni și amenințări determinate de schimbările climatice
X	Presiuni necunoscute, absente sau a căror cauză provine din afara teritoriului Uniunii Europene	

Schimbarea nomenclatorului de presiuni și amenințări generează o problemă în utilizarea informației existente referitoare la presiunile și amenințările din SPA-uri, din cauza faptului că nomenclatorul actual diferă semnificativ de nomenclatorul vechi, care a fost utilizat pentru raportarea anterioară (pentru perioada 2007-2012). De altfel, nomenclatorul vechi este identic cu cel la care se face referință în cuprinsul Ordinului 304/2018 pentru aprobarea Ghidului pentru elaborarea planurilor de management și a fost utilizat și în completarea Formulelor Standard Natura 2000; astfel, este absolut necesară transpunerea valorilor codificării presiunilor și amenințărilor din vechiul nomenclator în cele ale nomenclatorului pentru perioada actuală. Agenția Europeană de Mediu (EEA)/ETCBD a publicat o matrice de corespondență intitulată *"Crosswalk with previous list"*, pentru a facilita corelarea celor două nomenclatoare, prin care sunt evidențiate similitudinile și diferențele dintre codurile de presiuni și amenințări. În acest sens, trebuie menționat faptul că nu există o corespondență cu grad suficient de certitudine între toate presiunile și amenințările din nomenclatorul nou și cele din nomenclatorul vechi. Matricea de corespondență utilizează un cod coloristic pentru a marca gradul de certitudine a relației de corespondență între vechile și noile coduri, după cum se arată în Tabelul 2. În consecință, pentru a putea utiliza informațiile referitoare la presiunile și amenințările aferente celor 171 de SPA-uri din rețeaua națională Natura 2000, este nevoie de asocierea și/sau reinterpretarea semnificației codurilor din nomenclatorul vechi, după caz.

Tabel 2: Exemplu de corespondență a presiunilor și amenințărilor din nomenclatorul vechi cu a celor din nomenclatorul nou

Grad de certitudine	Formatul presiunilor și amenințărilor din nomenclatorul vechi	Formatul presiunilor și amenințărilor din nomenclatorul nou
Puternic – roșu	A04.01 Pășunatul intensiv	A08. Pășunatul intensiv al șeptelului sau suprapășunatul
Mediu – portocaliu	H01.05 Poluarea difuză a apelor de suprafață din cauza agriculturii și silviculturii	B23 Activități silvice care generează poluarea apelor de suprafață sau a celor freatică/subterane
Ambiguu – alb	J02.03 Devierea cursurilor de apă prin intermediul canalelor	F28 Modificarea regimului de curgere a apei și protecția împotriva inundațiilor, asociate cu dezvoltarea zonelor rezidențiale și de recreere

Deoarece finalitatea raportării este aceea de a identifica presiunile și amenințările care afectează populațiile și habitatele speciilor de păsări la nivel național, în urma comparării, validării și extrapolării datelor extrase din diferite surse, este necesară și o analiză aprofundată a semnificației lor. În acest scop, prezenta metodologie se raportează la cadrul **DPSIR – Declanșatori, Presiuni, Stare, Impact și Răspuns**, care reprezintă un model conceptual larg utilizat de către EEA și alte organizații și programe internaționale de protecția mediului sau pentru managementul problemelor de mediu (Figura 1).

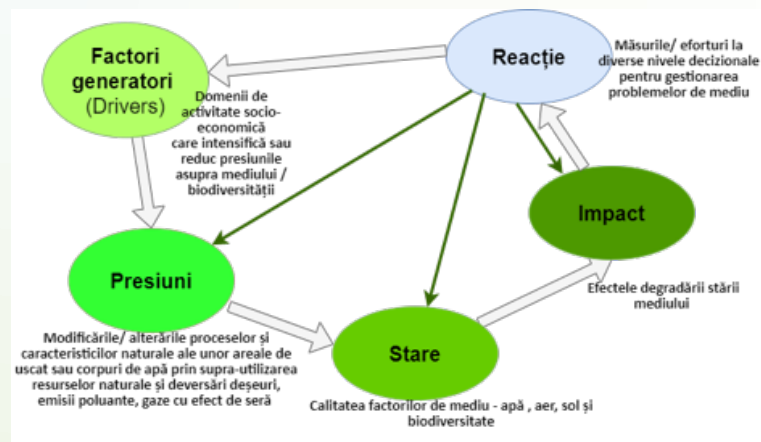

Figura 1: Cadrul conceptual DPSIR

Cadrul DPSIR poate fi util, în contextul evaluării stării actuale a biodiversității și ecosistemelor, deoarece descrie toate elementele relației cauză-efect relevante pentru înțelegerea stării de conservare a speciilor de avifaună (Ines Omann 2009). De altfel, nomenclatorul nou de presiuni și amenințări urmărește să evidențieze mai bine legătura dintre efectele adverse directe sau indirecte induse asupra populațiilor și habitatelor speciilor de avifaună și factorii generatori, respectiv sectoarele socio-economice care generează respectivele presiuni și amenințări. Astfel, cadrul DPSIR ajută la înțelegerea relației cauză-efect dintre factorii generatori, presiunile asociate și caracteristicile fiecărei specii de avifaună surprinse la un moment dat, cu scopul stabilirii celor mai potrivite măsuri pentru conservarea speciilor respective. Așa cum se poate constata, nu toate definițiile asociate codurilor pentru presiuni de natură antropică au semnificația unei presiuni efective, în conformitate cu DPSIR (Tabel 3).

Tabel 3: Analiza nomenclatorului nou de presiuni și amenințări prin prisma DPSIR

Element din cadrul DPSIR	Definiție în raport cu evaluarea stării de conservare a speciilor de avifaună	Exemplu din nomenclatorul actual
Declanșatori (Driver)	Acțiuni sau schimbări (intensificări) ale sistemelor economice, sociale sau instituționale care determină în mod direct sau indirect presiuni asupra biodiversității	În nomenclatorul nou există presiuni și amenințări definite într-o manieră generică, precum: <i>F07 Sport, turism și activități de agrement</i> , <i>G05 Pescuitul pe cursurile de apă dulce sau exploatarea crustaceelor (profesional)</i> . Definiția acestora nu indică însă în ce constau propriu-zis efectele, nici ce anume dăunează speciilor de avifaună, fiind necesară justificarea suplimentară a nivelului ridicat sau mediu al respectivei presiuni/amenințări.

Presiuni	Presiunile sunt consecințele efective ale activităților umane și pot acoperi: emisia de substanțe chimice/poluuanți, agenți biologici sau fizici, extragerea resurselor naturale, modele de utilizare a terenului etc. care cauzează sau contribuie într-o manieră certă la degradarea condițiilor de habitat, la mortalitatea indivizilor, la scăderea ratei de reproducere etc.	Acest mod de definire a presiunilor și amenințărilor din nomenclatorul nou este cel mai frecvent întâlnit în formularea definițiilor codurilor, fiind cel mai adecvat pentru înțelegerea modului în care speciile de păsări sunt sau pot fi afectate în viitor de activitățile socio-economice și/sau de planurile de dezvoltare.
Stare	Elementul <i>Stare</i> face trimitere la factorii de mediu (abiotici) și la aspectele biologice, precum mărirea și structura populațiilor de avifaună raportate la timp și spațiu	Niciuna dintre presiunile amintite în nomenclatorul nou nu este formulată astfel încât să descrie starea biodiversității avifaunistice. Excepție fac presiunile legate de procese naturale, precum: <i>L03 Acumularea materialului organic</i> , care pot indica degradări ale habitatului speciilor de avifaună.
Impact	Schimbări negative ale funcțiilor ecologice ale ecosistemelor sau tendințe de scădere pe termen lung a efectivelor populației unei specii, restrângerea arealului acesteia și modificarea traseelor de migrație	Exemplificarea în acest sens poate fi dată de presiunea <i>K04 Modificarea regimului hidrologic/de curgere</i> , care indică schimbarea debitului.

Lista de referință a speciilor de păsări

Listele naționale de referință cuprind numai speciile de păsări care au determinat desemnarea de SPA-uri în vederea protecției acestora, adică specii incluse în Anexa I a Directivei Păsări și alte specii migratoare care apar în mod regulat pe teritoriul național al respectivului stat.

Lista grupurilor de specii

Fiecare specie de păsări reacționează în mod caracteristic la diferite presiuni antropogene cu impact potențial asupra populației lor, însă se pot evidenția anumite elemente comune referitoare la cerințele ecologice de habitat, fenologie și comportament de migrație. Pe baza acestor elemente comune, speciile din lista națională de referință pot fi asociate în grupuri (vezi Tabelul 4). O astfel de abordare are avantajul de a permite realizarea unor analize comparative, în special pentru ierarhizarea și caracterizarea presiunilor și amenințărilor pe grupuri de specii și, ulterior, individual.

Tabel 4 : Exemplificarea grupurilor de specii

Nr.	Grupuri	Caracteristici	Nr. specii	Exemple de specii
1.	Păsări acvatice din aglomerări de iarnă (cu excepția gâștelor)	Speciile care în perioada de iarnă folosesc habitatele acvatice specifice pentru iernare sau pasaj, fiind dependente de acest tip de habitat cu apă dulce (râuri, lacuri, mlaștini) sau marine.	34	A056 <i>Spatula clypeata</i> A052 <i>Anas crecca</i> A053 <i>Anas platyrhynchos</i> A062 <i>Aythya marila</i> A060 <i>Aythya nyroca</i>
2.	Specii de gâște care iernează în aria protejată	Păsări acvatice vegetariene, care preferă existența în vecinătatea suprafețelor cu luciu de apă și culturi de plante care germinează la finalul toamnei și pot asigura un aport energetic ridicat.	10	A043 <i>Anser anser</i> A042 <i>Anser erythropus</i> A041 <i>Anser albifrons</i> A039 <i>Anser fabalis</i> A396 <i>Branta ruficollis</i>

Nr.	Grupuri	Caracteristici	Nr. specii	Exemple de specii
3.	Specii caracteristice zonelor agricole	Specii de păsări comune diurne, răspândite (în densitate mare sau medie) în habitate terestre (mai ales în habitate agricole, fânețe, păduri și localități).	40	A133 <i>Burhinus oedicnemus</i> A382 <i>Emberiza melanocephala</i> A244 <i>Galerida cristata</i> A262 <i>Motacilla alba</i> A260 <i>Motacilla flava</i>
4.	Specii cuibăritoare și/sau migratoare caracteristice zonelor acvatice și palustre	Specii de păsări dependente de habitatele acvatice pe care le folosesc pentru reproducere și popas/odihnă / hrănire pe perioada de migrație. Sunt incluse aici și speciile de răpitoare dependente de mediul acvatic (<i>Pandion haliaetus</i> , <i>Circus aeruginosus</i> , <i>Haliaeetus albicilla</i>).	139	A193 <i>Sterna hirundo</i> A023 <i>Nycticorax nycticorax</i> A631-B <i>Sternula albifrons albifrons</i>

Nr.	Grupuri	Caracteristici	Nr. specii	Exemple de specii
5.	Specii de ciocănitori	Specii de ciocănitori asociate habitatelor forestiere. Speciile preferă pădurile mature cu arbori uscați pe picior.	11	A235 <i>Picus viridis</i> A233 <i>Jynx torquilla</i> A334 <i>Certhia familiaris</i> A658 <i>Dendrocopos major</i> all others A239 <i>Dendrocopos leucotos</i>
6.	Specii de răpitoare cuibăritoare	Barza neagră și speciile de păsări răpitoare diurne din habitate forestiere, pajiști și stâncării.	23	A089 <i>Clanga pomarina</i> A080 <i>Circus gallicus</i> A099 <i>Falco subbuteo</i> A092 <i>Hieraaetus pennatus</i>
7.	Specii nocturne și crepusculare din habitate deschise și semideschise	Speciile nocturne și crepusculare din habitatele deschise și semideschise.	12	A215 <i>Bubo bubo</i> A214 <i>Otus scops</i> A224 <i>Caprimulgus europaeus</i>
8.	Păsări răpitoare, pelicani și berze aflate în migrație	Speciile de păsări răpitoare, pelicani și berze în perioada migrațiilor de primăvară și de toamnă.	15	A020 <i>Pelecanus crispus</i> A075 <i>Haliaeetus albicilla</i> A019 <i>Pelecanus onocrotalus</i> A094 <i>Pandion haliaetus</i> A030-B <i>Ciconia nigra</i>

Nr.	Grupuri	Caracteristici	Nr. specii	Exemple de specii
9.	Specii din habitate montane cu pajști, stâncării și grohotiș	Speciile de păsări asociate habitatelor de stâncărie din zonele montane și de stepă din Dobrogea.	7	A280 <i>Monticola saxatilis</i> A737 <i>Hirundo rupestris</i> A228 <i>Tachymarptis melba</i> A333 <i>Tichodroma muraria</i>
10	Specii caracteristice zonelor împădurite	Speciile de păsări comune diurne, răspândite în densitate mare sau medie în habitate terestre (în special păduri, crânguri și localități).	71	A379 <i>Emberiza hortulana</i> A269 <i>Erithacus rubecula</i> A321 <i>Ficedula albicollis</i> A320 <i>Ficedula parva</i> A219 <i>Strix aluco</i> A220 <i>Strix uralensis</i>

Extragerea presiunilor și amenințărilor din Formula-rele Standard ale SPA-urilor

Cele 171 de SPA-uri, luate individual în considerare, nu pot aduce o contribuție egală pentru conservarea unei anumite specii de avifaună de interes comunitar. Un criteriu important utilizat în evaluarea importanței unui sit Natura 2000 din punct de vedere al contribuției pe care îl poate aduce la conservarea unei specii de faună constă în **mărimea relativă a populației care se află în sit în raport cu totalul populației speciei la nivel național**. Acest parametru este menționat în secțiunea 3.2 a formularului Natura 2000 (Figura 2).

3.2. Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Specie					Populație							Sit			
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ. CIRIVIP	Calit. date	AIBICID Pop.	AIBIC			
						Min.	Max.					Conserv.	Izolare	Global	
B	A402	Accipiter brevipes			R	15	18	p	R			B	B	C	B
B	A402	Accipiter brevipes			C	30		i	R			B	B	C	B
B	A247	Alauda arvensis(Ciocărlie de câmp)			P				P			D			
B	A255	Anthus campestris			R	3600	4000	p	R			C	A	C	B
B	A404	Aquila heliaca			R	1	2	i	C			A	B	C	B
B	A089	Aquila pomarina			R	1	2	p	C			C	C	C	C
B	A089	Aquila pomarina			C	150	200	i	C			C	C	C	C
B	A221	Asio otus(Ciuf de pădure)			R				C			D			
B	A215	Bubo bubo			R	1	2	p	C			C	B	C	B

Figura 2: Parametrii speciei furnizați în Formularul Natura 2000 al unui SPA

De asemenea, în cadrul parametrilor speciei menționați în formular se regăsesc codificări ale ponderii populației speciei prezente în sit în raport cu populația cunoscută la nivel național, și care sunt exprimate prin literele A, B, C, D. Semnificația lor este prezentată în Tabelul 5.

Tabel 5: Codarea ponderii populației speciei în funcție de mărimea populației speciei la nivelul sitului și la nivel național

Cod clasă de interval cantitativ	Descriere (intervale procentuale ale raportului dintre mărimea populației speciei la nivelul sitului și cea la nivel național)
A	Între 15 - 100% (situri cu importanță ridicată pentru conservarea respectivei specii în România datorită numărului mare de indivizi prezenți în sit); ipotetic, pot fi 6 astfel de situri, dar, de regulă, numărul lor nu ar trebui să depășească 3-4)
B	Între 2 - 15% (situri cu importanță medie pentru conservarea respectivei specii de habitat în România)
C	Între 0 - 2% (situri în care respectiva specie are o apariție marginală)
D	Prezență nesemnificativă

Astfel, din perspectiva măsurilor de conservare a fiecărei specii de păsări din Anexa I a Directivei Păsări, România trebuie să stabilească o serie de priorități pentru menținerea sau refacerea stării de conservare a respectivei specii prin managementul rețelei de SPA-uri, ținând cont de cele mai importante situri (în special, cele cu populație din categoriile A sau B), inclusiv de modalitatea optimă de a contracara presiunile și amenințările la care respectivele situri sunt expuse. De aceea, în analiza statistică efectuată cu privire la presiunile și amenințările menționate în Formularele Standard Natura 2000, s-a acordat o pondere diferită SPA-urilor, în funcție de clasele de populație stabilite pentru fiecare specie. Ponderea a fost transpusă printr-un coeficient de importanță. Așadar, fluxul de lucru care se va realiza pentru identificarea presiunilor și amenințărilor în baza datelor preluate din Formularele Standard Natura 2000 constă în pașii descriși în Figura 3.

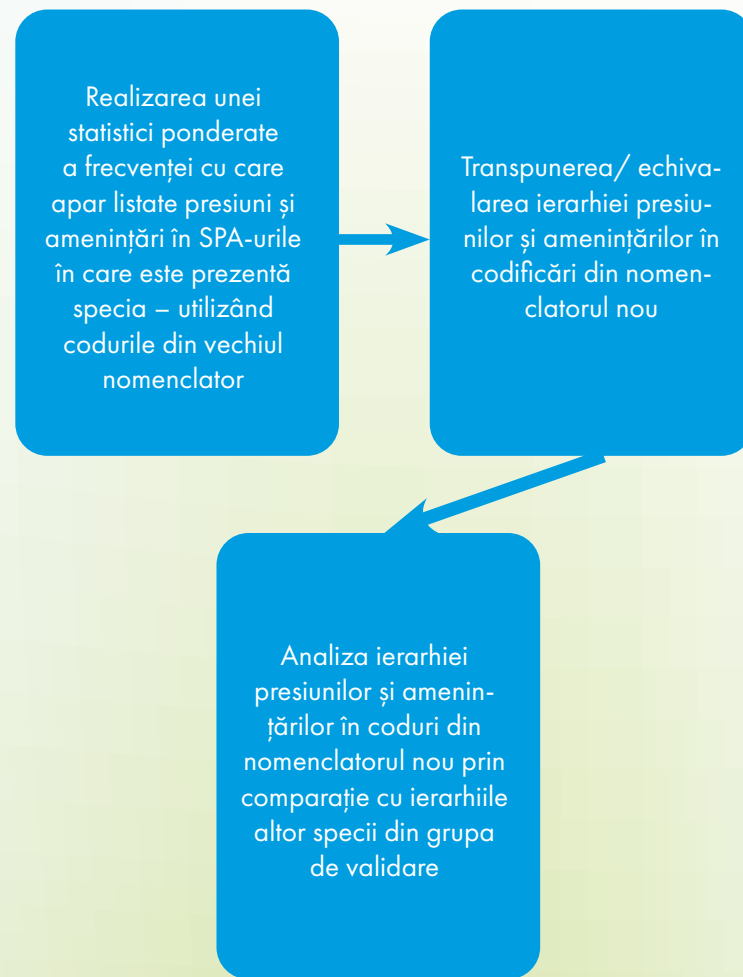

Figura 3: Diagrama fluxului de lucru pentru identificarea presiunilor și amenințărilor în baza datelor preluate din Formularele Standard Natura 2000

Extragerea presiunilor și amenințărilor din Planurile de management ale SPA-urilor

Data fiind diferențierea structurală a planurilor de management existente, pentru identificarea presiunilor și amenințărilor s-a urmărit capitolul dedicat acestora. Au existat situații în care unele presiuni și amenințări să nu fie prezentate sub formă tabelară, într-un capitol dedicat, ci identificate în capitolul dedicat măsurilor de conservare. În aceste situații au fost identificate toate presiunile și amenințările pentru care au fost luate măsuri.

Astfel, s-a urmărit extragerea presiunilor și amenințărilor din cadrul planurilor de management și completarea unei baze de date structurată după cum urmează:

- Codul SPA;
- Data aprobării planului de management;
- Cod specie;
- Nume specie;
- Nume grup/categorii specii;
- Presiune sau amenințare;
- Mențiune textuală;
- Cod impact.

Codul SPA reprezintă codul aferent sitului pentru care au fost identificate presiunile și amenințările și apoi adăugate în baza de date.

Data aprobării planului de management este data în care a fost realizată efectiv aprobarea planului de management al sitului analizat. Nu trebuie confundată cu data publicării în Monitorul Oficial.

Câmpul **Cod specie** a fost completat în baza speciei identificate în câmpul următor și face referire la codul Natura 2000 dat pentru fiecare specie în parte.

Pentru câmpul **Nume specie** a fost extrasă denumirea științifică a acestora din planul de management asociat presiunilor și amenințărilor identificate. Pentru situațiile în care sunt menționate clar speciile, s-a copiat individual denumirea științifică a acestora (câte o specie pe fiecare rând).

Pentru situațiile în care impactul asupra speciei este dat pentru grupuri sau categorii de specii au fost extrase grupul/categoriile de specii în câmpul **Nume grup/categorii specii**, pentru care au fost căutate referințe în planul de management, astfel încât să fie individualizate pe specii în funcție de denumirea științifică a acestora. Au existat situații în care numele speciei era menționat deja și specia nu a fost încadrată într-o grupă sau categorie de specii. În aceste cazuri, câmpul referitor la numele grupului sau categoriei speciei nu a mai necesitat completarea vreunui element.

Câmpul **Presiune sau amenințare** a fost completat în funcție de tipul impactului identificat în planul de management, uneori fiind același cod de presiune ca al amenințării, fapt pentru care codul a fost completat individual pentru cele două tipuri de impact în câmpul menționat.

Mențiunea textuală se referă la copierea efectivă a denumirii/codului și denumirii presiunii/ amenințării cu menționarea paginii din planul de management unde a fost identificată menționarea. Similar cu solicitarea din câmpul anterior, presiunile și amenințările au fost tratate separat.

Pentru câmpul **Cod impact** completarea a fost realizată prin utilizarea nomenclatorului solicitat de către Uniunea Europeană (vezi Anexe).

8.3 EXTRAGEREA PRESIUNILOR ȘI AMENINȚĂRILOR DIN ANALIZA CLC, ANALIZA SIM ȘI ANALIZA APIA

8.3.1. Analiza presiunilor la nivelul SPA-urilor și în afara lor pe baza datelor prelucrate din imagini satelitare (CLC Change și hărți tematice de înaltă rezoluție).

Acoperirea terenului poate fi definită drept "*stratul biofizic superficial observabil al planetei*" și este o sinteză a mai multor procese care se desfășoară pe suprafața uscatului. Acoperirea terenului este determinată de o serie de sisteme naturale, parțial modificate sau artificiale și reprezintă un indicator cert al intensității intervenției umane asupra ecosistemelor terestre și al unora dintre cele acvatice.

Setul de date geospațiale CORINE privind acoperirea terenului reprezintă un inventar al caracteristicilor terenurilor produs prin procesarea imaginilor satelitare la intervale de 6 ani începând cu anul 1990. Abordarea CORINE integrează atât caracteristicile terenului care țin de proprietățile naturale, determinate strict biogeografic, ale peisajelor (pajiști, turbării etc.), cât și cele determinate de către factorii antropogeni, respectiv de utilizarea economică (orezării, terenuri agricole etc.). Analiza statistică este derivată din seturile de date pentru un anumit moment de referință (de exemplu: 2006, 2012 etc.). Aceasta are menirea de a furniza o imagine asupra stării actuale a peisajului și a cadrului natural la nivelul României și la nivelul Uniunii Europene, dar și asupra modificărilor survenite între respectivii ani de referință. O parte din respectivele schimbări pot avea cauze naturale, marea lor majoritate fiind generate de dinamica unor sectoare socio-economice, cum ar fi de exemplu: secto-

rul de construcții, dezvoltarea rezidențială, dezvoltarea intensivă a agriculturii, construcția infrastructurii de transport.

Setul de date privind acoperirea terenului CORINE este produs pe baza imaginilor satelitare ortorectificate pentru fiecare dintre țările europene de către o organizație desemnată drept *Centru Național de Referință pentru Acoperirea Terenului* din rețeaua EIONET. În cazul României, INCDD Tulcea a fost desemnat pentru a produce baza de date CORINE Land Cover pentru anii de referință 2000, 2006, 2012 și 2018. Începând cu inventarul acoperirii terenului CORINE produs pentru anul 2012, producția datelor CORINE a fost preluată în cadrul *programului Copernicus* al Uniunii Europene. În majoritatea țărilor, setul de date privind acoperirea terenului CORINE este generat prin interpretarea și vizualizarea imaginilor satelitare de înaltă rezoluție. Doar în anumite state membre ale Uniunii Europene, se folosesc algoritmi semiautomatizați de clasificare și generalizare GIS, combinați cu preluare de date in-situ.

Astfel, setul de date privind acoperirea terenului CORINE constituie un set de date de referință cu relevanță la scară europeană. Acesta permite identificarea elementelor de conservare a peisajelor naturale, ecosistemelor, biodiversității și tendințele de utilizare a terenului în cadrul diferitelor sectoare socio-economice.

Pentru a arăta interacțiunea și dinamica suprafețelor ocupate de comunitățile ecologice, agricole și/sau intens antropizate, în paralel cu setul de date CORINE pentru acoperirea terenului sunt produse seturile privind schimbarea acoperirii terenurilor (*CLC Changes*). *CLC Changes* este cel mai important set de date referitor la dinamica acoperirii și utilizării terenului. Seturile de date *CLC Changes 2018-2012*, *CLC Changes 2012-2006* sunt produse separate, extrase direct din procesarea imaginilor satelitare. *CLC Change* este caracterizat de un MCU de 5 ha (în comparație de MCU de 25 ha pentru CLC 2018, CLC 2012). Pentru a detecta schimbarea în

acoperirea terenului prin intermediul imaginilor satelitare, zona de interes trebuie să aibă o lățime mai mare de 100 m și o suprafață mai mare de 5 ha.

Peste stratul operațional furnizat de programul Copernicus este necesară suprapunerea straturilor privind distribuția cunoscută a fiecărei specii în parte și se procedează la derularea unei analize statistice a poligoanelor care semnalează schimbări ale acoperirii terenului din arealul fiecărei specii (Figura 4).

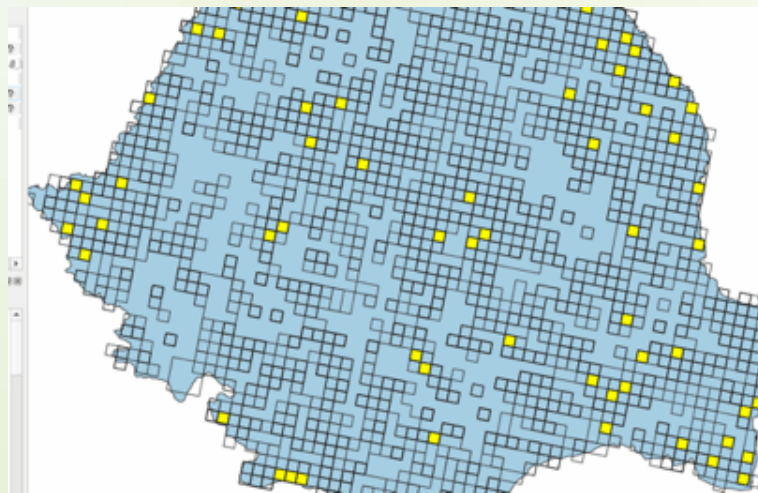

Figura 4: Strat operațional cu distribuția speciilor de avifaună din lista națională de referință – apar evidențiate celulele din gridul ETRS 89 -LAEA de 10x10 km pentru distribuția speciei A081 *Circus aeruginosus* (Erete de stuf)

Semnificația presiunilor manifestate asupra habitatului speciei exemplificată în arealul său de răspândire va fi explicată în funcție de amploarea schimbărilor survenite în acoperirea terenului con-

form CORINE în perioada 2012-2018. În primul rând, a fost pusă în evidență corelarea cu sectorul socio-economic considerat responsabil pentru respectiva schimbare.

În același timp, prin intermediul programului *Copernicus* al Uniunii Europene mai sunt puse la dispoziție un număr de seturi de date geospațiale tematice (raster și/sau vector) derivate din procesarea imaginilor satelitare de înaltă rezoluție (HRL). Acestea pot furniza informații dintr-un anumit timp privind starea parametrilor caracteristici habitatelor importante pentru speciile de avifaună din lista națională de referință, respectiv cele forestiere, acvatice și de pajiști.

Stratul tematic pentru Păduri al programului *Copernicus* se axează pe parametrul numit *Densitatea Coronamentului Arborilor*. Parametrul reprezintă proiecția verticală pe suprafața globului terestru a coroanei verzi a unui arbore, fiind dedus din acoperirea proporțională în număr de pixeli a imaginilor satelitare multispectrale de înaltă și foarte ridicată rezoluție. Densitatea coronamentului este evaluată prin interpretare vizuală bazată pe o rețea de puncte și transferată în stratul tematic pe baza unor funcții lineare. Stratul tematic pentru Păduri a fost generat pentru anul 2015.

O importanță deosebită o prezintă datele privind schimbarea pentru *Densitatea Coronamentului Arborilor* între anii 2012-2015. Acest strat de date GIS constă într-un raster cu rezoluția pixelului de 100 m, care prezintă intensitatea schimbării ce afectează terenurile acoperite cu arbori, incluzând vegetația forestieră. Pentru anii 2012-2015 au fost evidențiate acele schimbări care trec pragul de semnificație de 30%.

Folosind instrumente de geoprocesare au fost evidențiate schimbările efective care au avut loc la nivelul suprafeței acoperite cu arbori atât în interiorul SPA-urilor, cât și în afara acestora.

8.3.2. Analiza presiunilor și amenințărilor asupra speciilor de avifaună pe baza datelor privind tipologia, distribuția spațială și intensitatea activităților economice preluate din Sistemul Integrat de Mediu (SIM)

Prin dezvoltarea anumitor module în cadrul SIM, au fost implementate în cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului (ANPM) primele servicii publice electronice specifice activității de reglementare, respectiv pentru emiterea avizelor, acordurilor și autorizațiilor de mediu. În SIM există înregistrate o serie de informații geolocalizate privind diferitele tipuri de activități economice, activități pentru care pot fi asociate surse de poluare, modul de utilizare a terenului, a resurselor naturale și care creează în prezent presiuni sau pot crea amenințări viitoare asupra speciilor de păsări în interiorul sau în vecinătatea SPA-urilor.

SIM-ul se bazează funcționarea modului ELO- Reglementări, poate face interogări pe criterii variate, inclusiv cel spațial. Criteriul spațial poate indica sursele poluatoare în distanțe estimate până la limita siturilor. Pentru accesarea SIM a fost necesară obținerea sprijinului ANPM, în calitate de administrator al sistemului. Nu se anticipează efectuarea unor intervenții în structura logică a respectivului modul și asupra bazelor de date aferente, ci doar copierea paralelă a unor informații de natură publică privind planuri, proiecte de infrastructură și capacități productive pentru care au fost emise avize, acorduri și autorizații de mediu. Ulterior, se va urmări ca fiecare activitate considerată relevantă pe baza unor criterii explicate să fie asociată unei anumite presiuni și/sau amenințări prin selectarea unei valori optime din nomenclator.

8.3.3. Analiza presiunilor și amenințărilor asupra speciilor de avifaună pe baza datelor privind tipologia, distribuția spațială și intensitatea activităților agricole preluate din Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) din România, aflat în gestiunea APIA

Prin sistemul IACS sunt gestionate schemele de plată pe suprafață utilizate în România: SAPS (schema de plată unică pe suprafață), CNDP (plăți naționale directe complementare), LFA (plăți pentru zone defavorizate), măsuri de agromediu, schema pentru culturi energetice și, începând din anul 2008, plăți tranzitorii pentru tomate. Gestionarea IACS intră în atribuțiile Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA). Întrucât suma plăților directe acordate unui fermier depinde în mod direct de suprafața de teren utilizată de acesta, un important rol în cadrul IACS îl are sistemul de identificare a parcelelor agricole (LPIS), care este în esență o componentă GIS. LPIS permite identificarea parcelelor agricole pe bază de ortofoto-planuri. De asemenea, o mare parte a fermierilor/deținătorilor de terenuri agricole au posibilitatea utilizării aplicației IPA-online.

IPA-online este o aplicație pusă la dispoziția fermierilor de către APIA prin intermediul căreia solicitanții de plăți directe ai Uniunii Europene au posibilitatea de a realiza online operațiunea de digitizare a parcelelor, stabilindu-și declarația privind suprafața parcelei.

Fermierii care au înregistrat cereri de plată unică pe suprafață trebuie să țină cont de modul de utilizare a terenurilor agricole de pe teritoriul SPA-urilor, tipurile de culturi pentru care s-au înregistrat cererile și că se aplică în mod obligatoriu pe toate hectarele lor eligibile următoarele practici agricole benefice pentru climă și mediu:

- a) diversificarea culturilor;
- b) menținerea pajiștilor permanente existente;

c) prezența unei zone de interes ecologic pe suprafața agricolă.

Plata pentru practici agricole benefice pentru climă și mediu se acordă fermierilor care aplică practicile prevăzute mai sus, în funcție de specificul exploatației și/sau structura culturilor.

Suplimentar, trebuie avute în vedere diversele pachete de plăți compensatorii implementate prin Măsura 10 - Măsuri de mediu și climă, finanțate prin PNDR 2014-2020, acestea urmărind tocmai prevenirea și ajustarea anumitor practici agricole care creează presiuni asupra unor specii prioritare de păsări: *Crex crex*, *Lanius minor*, *Falco vespertinus* și *Clanga pomarina*.

Selectarea celor mai reprezentative SPA-uri pentru conservarea celor 3 specii de păsări a avut în vedere, de asemenea, suprapunerea cu IBA-urile care au stat la baza desemnării anterioare a zonelor eligibile pentru Pachetul 3 al M214. O diferență se observă în cazul desemnării zonei eligibile adresate conservării pajiștilor importante pentru *Crex crex*, unde nu există o corespondență directă între IBA-urile selectate în perioada 2007-2013 și SPA-urile selectate pentru perioada 2014-2020, pe baza reprezentativității din perspectiva numărului de perechi de păsări estimate prin formulele standard care au stat la baza desemnării siturilor.

SPA-urile selectate pe baza reprezentativității acestora pentru habitatele de cuibărire ale speciilor respective sunt prezentate în Tabelul 6.

Tabel 6: Exemplu de listare a speciilor de păsări și a SPA-urilor în care se regăsesc

Denumire științifică	SPA-urile în care se regăsește specia
<i>Crex crex</i>	ROSPA0028, ROSPA0033, ROSPA0114 și ROSPA0138
<i>Falco vesper-tinus</i>	ROSPA0001, ROSPA0015, ROSPA0031, ROSPA0047, ROSPA0067, ROSPA0103, ROSPA0126, ROSPA0135, ROSPA0142, ROSPA0144 (primele 10 situri ca reprezentativitate prin stabilirea unui prag peste 30 perechi de păsări) și ROSPA0013, ROSPA0016, ROSPA0019, ROSPA0022, ROSPA0024, ROSPA0036, ROSPA0039, ROSPA0042, ROSPA0048, ROSPA0061, ROSPA0066, ROSPA0070, ROSPA0071, ROSPA0072, ROSPA0074, ROSPA0076, ROSPA0078, ROSPA0090, ROSPA0094, ROSPA0095, ROSPA0097, ROSPA0101, ROSPA0102, ROSPA0106, ROSPA0108, ROSPA0111, ROSPA0113, ROSPA0118, ROSPA0120, ROSPA0121, ROSPA0127, ROSPA0128, ROSPA0130, ROSPA0137, ROSPA0145, ROSPA0148
<i>Lanius minor</i>	ROSPA0001, ROSPA0002, ROSPA0015, ROSPA0016, ROSPA0017, ROSPA0019, ROSPA0029, ROSPA0073, ROSPA0100, ROSPA0119 (primele 10 situri ca reprezentativitate prin stabilirea unui prag peste 125 de perechi de păsări) și ROSPA0004, ROSPA0006, ROSPA0008, ROSPA0040, ROSPA0049, ROSPA0068, ROSPA0069, ROSPA0135

Astfel, unele presiuni asupra speciilor de păsări de pe teritoriul SPA-urilor, generate de anumite practici agricole, care au fost identificate preliminar pot fi anulate în urma confirmării cu un grad suficient de certitudine a faptului că anumite condiții impuse pentru acordarea plăților compensatorii pentru păsări aferente Măsurii

M10 pe terenurile agricole/ pășunile din anumite zone din SPA-uri au fost respectate efectiv pe parcursul a mai multor ani. În Tabelul 7 sunt furnizate exemple pentru modul în care anumite condiții impuse prin Măsura M10 pot fi relevante și în consecință luate în considerare pentru eliminarea sau reducerea importanței acordate anumitor tipuri de presiuni.

Tabel 7: Exemple de corelații între aplicarea concretă a măsurilor compensatorii de agromediu în cadrul PNDR 2014-2020 și reconsiderarea/anularea unor presiuni din categoria practicilor agricole

Măsuri/pachete	Condiții pentru practici agricole cu impact scăzut asupra populațiilor de păsări	Presiuni care trebuie reconsiderate/anulate din punct de vedere al importanței
Măsura 10 – agromediu și climă / Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări – <i>Crex crex</i>	- utilizarea fertilizanților chimici și a pesticidelor este interzisă; - utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 40 kg N ș.a./ha (1 UVM/ha); - o bandă necosită, lată de 3 metri, va fi lăsată pe marginile fiecărei parcele (poate fi cosită după data de 1 septembrie).	A21 Utilizarea substanțelor chimice de protecție a plantelor în agricultură A20 Aplicarea îngrășămintelor sintetice (minerale) pe terenurile agricole

Măsurile/ pachete	Condiții pentru practici agricole cu impact scăzut asupra populațiilor de păsări	Presiuni care tre- buie reconside- rate/anulate din punct de vedere al importanței
Măsura 10 – agromediu și climă / Sub-pache- tul 3.1 <i>Crex crex Lanius minor și Fal- co vespertinus</i>	- cositul se poate efectua doar după data de 31 iulie; - cositul se va realiza dinspre interiorul parcelei spre exteriorul acesteia; - pășunatul se va efectua cu maximum 0,7 UVM pe hectar; - lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament, cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 3.1.1) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lamă scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 3.1.2); - sunt interzise acțiunile care să conducă la accelerarea drenajului natural al pajiștilor aflate sub angajament.	A09 Pășunat intensiv sau suprapășunat de către animale, A31 Drenaj pentru utilizare ca teren agricol

Măsurile/ pachete	Condiții pentru practici agricole cu impact scăzut asupra populațiilor de păsări	Presiuni care tre- buie reconside- rate/anulate din punct de vedere al importanței
Sub-pache- tul 3.2 – <i>Lanius minor</i> și <i>Falco vespertinus</i>	- cositul trebuie efectuat cel mai târziu până la data de 1 iulie; - pășunatul se va efectua cu maximum 1 UVM pe hectar; - lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 3.2.1) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lamă scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 3.2.2).	A17 Recoltarea culturilor și tăierea culturilor A09 Pășunat intensiv sau suprapășunat de către animale,

Măsurile/pachete	Condiții pentru practici agricole cu impact scăzut asupra populațiilor de păsări	Presiuni care trebuie reevaluate/anulate din punct de vedere al importanței
Măsura 10 – agromediu și climă / Pachetul 9 – Sub-pachetul 9.1 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (<i>Clanga pomarina</i>):	- cultivarea rapiței, porumbului și florii-soarelui este interzisă; - 10% din suprafața fiecărei parcele aflate sub angajament va rămâne necultivată; - suprafața necultivată va fi amplasată astfel încât suprafața compactă cultivată să nu depășească 4 ha, iar lățimea minimă a benzilor care vor fi înființate în acest scop nu va fi mai mică de 3 m, 10% din suprafața parcelei va rămâne nerecoltată, iar cultura va rămâne în picioare până la finalul lunii februarie; - utilizarea fertilizanților chimici și a pesticidelor este interzisă.	A21 Utilizarea substanțelor chimice de protecție a plantelor în agricultură A20 Aplicarea îngrășămintelor sintetice (minerale) pe terenurile agricole A09 Pășunat intensiv sau suprapășunat de către animale

Măsurile/pachete	Condiții pentru practici agricole cu impact scăzut asupra populațiilor de păsări	Presiuni care trebuie reevaluate/anulate din punct de vedere al importanței
Sub-pachetul 9.2 – pașiți permanenți importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (<i>Clanga pomarina</i>):	- cositul va fi efectuat începând cu 1 iulie; - minimum 10% din suprafața fiecărei parcele aflate sub angajament trebuie menținută necosită, cositul acestora fiind permis după finalul lunii septembrie; - lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața paștilor aflate sub angajament, cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 9.2.1), sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de capacitate mică (cosit cu utilaje cu lamă scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele; - pășunatul se efectuează cu maximum 0,7 UVM/ha; - este interzis drenajul parcelelor aflate sub angajament; - utilizarea fertilizatorilor chimici și a pesticidelor este interzisă.	A17 Recoltarea culturilor și tăierea culturilor A09 Pășunat intensiv sau suprapășunat de către animale

Măsură/ pachete	Condiții pentru practici agricole cu impact scăzut asupra populațiilor de păsări	Presiuni care tre- buie reconside- rate/anulate din punct de vedere al importanței
Măsura 10 – agrome- diu și climă / Pachetul 10 – Refugii ecologice în terenuri ara- bile pentru speciile de păsări comu- ne asociate terenurilor agricole	- minimum 30% din suprafața fiecărei parcele aflată sub angajament trebuie să fie necul- tivată. Procentul de 30% va fi împărțit astfel: o suprafață com- pactă fixă de minimum 10% din suprafața fiecărei parcele este menținută necultivată timp de 4 ani din perioada angaja- mentului. Această suprafață va fi doar cosită/pășunată anual după 1 august. În ultimul an de angajament suprafața respecti- vă va fi arată; - pe cele 3 suprafețe de câte 10% lăsate necultivate în fieca- re an nu se vor aplica îngrășă- minte chimice sau pesticide.	A21 Utilizarea sub- stanțelor chimice de protecție a plantelor în agricultură A20 Aplicarea îngră- șămintelor sintetice (minerale) pe terenu- rile agricole A09 Pășunat intensiv sau suprapășunat de către animale

8.4 ANALIZA PRESIUNILOR ȘI AMENINȚĂRILOR DIN SPA-URI ȘI DIN AFARA ACESTORA PE BAZA DATELOR GENERATE ÎN MONITORIZAREA DE TEREN

Rețeaua națională de monitorizare a speciilor de păsări din lista națională de referință constă într-un număr de puncte (aproximativ 12.500), pătrate, transecte și areale stabilite pentru efectuarea recensămintelor populațiilor respectivelor specii. Aceste elemente de eșantionare au fost distribuite conform principiilor utilizate la nivel internațional, în zonele și habitatele utilizate de fiecare dintre cele 10 grupuri de specii de avifauna.

Pentru preluarea informațiilor referitoare la diferitele tipuri de presiuni, constatate in-situ de către experții aflați în misiuni de monitorizare pe teren, s-a realizat un chestionar, care a urmărit structurarea datelor în funcție de tipurile majore de habitat: a) agricol/pajiști, b) forestier, c) zone umede și de gradul de detectabilitate efectivă a activităților care generează respectivele presiuni.

Structura recomandată pentru chestionarul de colectare a datelor din teren referitoare la presiuni include cel puțin următoarele:

- Codul pătratului în care s-au realizat observațiile;
- Tipul major de habitat (forestier, agricol sau zonă umedă);
- Categorie majoră de presiune (agricultură, silvicultură, energie, altele);
- Datele/perioada observației;
- Specie de păsări sau grup de păsări afectată cu precădere;

- Alte detalii privind presiunea observată.

Datele referitoare la presiunile și amenințările care privesc avifauna sunt adunate pe parcursul ieșirilor pe teren ocazionate de punerea în practică a protocoalelor de monitorizare a populațiilor de păsări. Prin urmare, experții care realizează monitorizarea populațiilor de păsări în baza protocoalelor stabilite la nivel național (în număr de 19, la momentul actual), vor identifica, cu ocazia acestor monitorizări, și presiunile și amenințările prezente în unitățile de eșantionaj respective. Presiunile și amenințările observate vor fi apoi introduse, pentru fiecare element de eșantionaj în parte, în chestionarul prezentat în anexe.

Ilustrarea unor exemple de presiuni și amenințări referitoare la avifaună (mai ales în zone protejate) cu precizarea codurilor din nomenclatorul nou de presiuni și amenințări din Anexa I:

Exploatare într-o carieră de calcar de mare întindere, închisă inițial în anii 1970. Zona este utilizată pentru cuibărit și oprire pe perioada migrației de un număr mare de specii protejate, în primul rând specii prădătoare de zi și de noapte. Se încadrează la codurile C01, C06, C13 (prin poluarea fonică).

Infrastructură pentru transportul energiei electrice în apropierea culoarului de migrație din lungul țărmului mării. Se încadrează la codul D06.

Infrastructură pentru transportul energiei electrice în apropierea culoarului de migrație din lungul țărmului mării. Se încadrează la codul D06.

*Pășunat intensiv cu oi în zone stepice din Dobrogea.
Se încadrează la codul A09.*

*Pășunat intensiv cu oi în zone stepice din Dobrogea.
Se încadrează la codul A09.*

Pășunat intensiv cu oi în zone stepice din Dobrogea.
Se încadrează la codul A09.

Șantier pentru un proiect de transport gaze în zona culoarului de migrație aflată
imediat la sud de complexul lagunar Razelm-Sinoe. Se încadrează la codul D07.

Șantier pentru un proiect de transport gaze în zona culoarului de migrație aflată imediat la sud de complexul lagunar Razelm-Sinoe. Se încadrează la codul D07.

Dezvoltarea unei facilități de cazare cu o centrală solară proprie în preajma culoarului de migrație aflată imediat la sud de complexul lagunar Razelm-Sinoe. Terenul se află la distanța mare (de ordinul kilometrilor) de cea mai apropiată localitate. Se încadrează la codurile F05, D03.

Dezvoltarea unei facilități de cazare cu o centrală solară proprie în preajma culoarului de migrație aflată imediat la sud de complexul lagunar Razelm-Sinoe. Terenul se află la distanța mare (de ordinul kilometrilor) de cea mai apropiată localitate. Se încadrează la codurile F05, D03.

Dezvoltarea unei facilități de transport gaze în preajma unei zone protejate. Se încadrează la codul D07.

Exploatarea energiei eoliene în preajma unei arii protejate și în apropierea unui culoar de migrație. Se încadrează la codul D01.

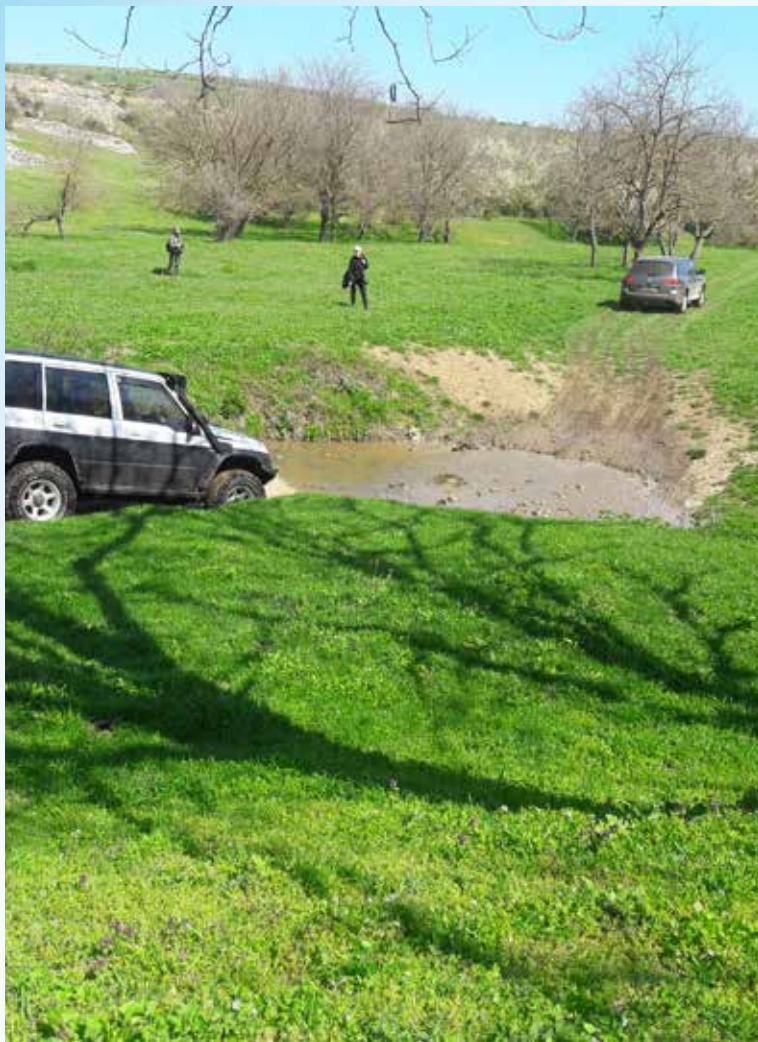
Exploatarea energiei eoliene în preajma unei arii protejate și în apropierea unui culoar de migrație. Se încadrează la codul D01.

*Depozitarea de steril de la o exploatare de calcar.
Se încadrează la codul C06.*

Deversare de gunoi în interiorul Rezervației Biosferei Delta Dunării. Se încadrează la codul F09, posibil și la F15 (având în vedere vecinătatea unui canal care se varsă într-o zonă umedă lagunară).

Coloană de mașini în deplasare off-road neautorizată prin arie protejată. Se încadrează la codul E09 și F07.

Plimbare cu ATV-ul prin arie protejată. Se încadrează la codurile E09 și F07.

Depozitare de deșeuri rezultate din lucrări de construcții/amenajări din zone rezidențiale. Se încadrează la codul F09.

Utilizarea substanțelor chimice de protecție a plantelor în agricultură. Se încadrează la codul A21.

Depozitare de deșuri rezultate din lucrări de construcții/amenajări într-un Parc Național. Se încadrează la codul F09.

Amenajare de pârtie în interiorul unui Parc Național. Se încadrează la codul F05.

Modernizare de drum în interiorul unui Parc Național.
Se încadrează la codul E01.

Modernizare de drum în interiorul unui Parc Național.
Se încadrează la codul E01.

*Exploatare forestieră la marginea unui Parc Național.
Se încadrează la codul B06.*

*Recoltare de ciuperci în interiorul unui Parc Național.
Se încadrează la codul G09 sau G11.*

Dezvoltarea și funcționarea unui Motor Park în imediata vecinătate a unei arii protejate înființate mult anterior acestuia.
Se încadrează la codurile E06, E08, F01, F07.

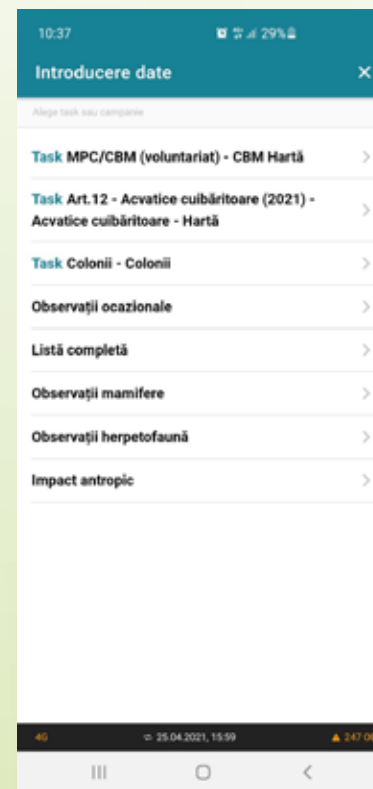
Dezvoltarea și funcționarea unui Motor Park în imediata vecinătate a unei arii protejate înființate mult anterior acestuia.
Se încadrează la codurile E06, E08, F01, F07.

Populare prin aruncarea de deșeuri într-un corp de apă al unei arii protejate.
Se încadrează la codul F09.

O modalitate alternativă agreată constă în introducerea datelor referitoare la presiuni și amenințări direct în teren, cu ajutorul unei aplicații dedicate pentru smartphone.

Exemplu de înregistrare a observațiilor cu ajutorul unei aplicații de pe smartphone:

Dintre task-urile active din cadrul aplicației (legată, în acest caz, la baza de date Ornitodata) se selectează cea corespunzătoare introducerii datelor referitoare la presiuni și amenințări, în acest caz concret, task-ul "Impact antropoc".

10:37 29%

Introducere date

Impact antropici / Impact antropici

*** Porniți GPS-ul dispozitivului.

IMPACTUL ANTROPIC (PRESIUNE)*

INTENSITATE IMPACT

COMENTARII

(alte informații, inclusiv detalieri ale altor impacturi)

FOTO (1)

FOTO:

GALERIE CAMERA

ADAUGĂ FOTO (+1)

✓ SALVEAZĂ

4G 25.04.2021, 15:59 247 OBS.

Se selectează (vezi lista din captura de ecran următoare) tipul de impact antropic (presiune).

10:37 29%

ÎNAPOI

Caută

- ☐ AGR / Agricultură intensivă
- ☐ AGR / Schimbarea culturii
- ☐ AGR / Aratul pajiștii/pășunii
- ☐ AGR / Cosire intensivă
- ☐ AGR / Abandonarea cosirii
- ☐ AGR / Pășunatul intensiv
- ☐ AGR / Pășunatul redus
- ☐ AGR / Abandonarea pășunatului
- ☐ AGR / Cultură biocombustibili
- ☐ AGR / Pesticide, biocide, hormoni
- ☐ AGR / Îngrășăminte (fertilizare)
- ☐ AGR / Irigare
- ☐ AGR / Tăierea tufișurilor și gardurilor
- ☐ SIL / Împădurire arbori nativi

Lista tipurilor de impact dintre care se selectează cel în care se încadrează observația (sunt cele din nomenclatorul de presiuni și amenințări din Anexa 1 a metodologiei, cu codurile aferente).

10:37

29%

ÎNAPOI

☐ Ridică
 ☐ Medie
 ☐ Scăzută

După selectarea tipului de impact antropic (presiune), urmează o evaluare cantitativă prin intermediul câmpului "Intensitate impact" (vezi a doua captură de ecran), selectându-se una dintre cele 3 opțiuni prezentate aici. Urmează, eventual, comentarii și se pot adăuga fotografii. Poziția înregistrată a respectivei presiuni/amenințări este implicit cea a observatorului. Observatorul poate adăuga în câmpul "Comentarii", dacă este cazul, date suplimentare legate de poziție, eventual suprafața afectată etc. Opțional, aceste date se pot preciza ulterior, la raportare, putând fi eventual însoțite de reprezentări pe hartă.

ANEXE

Nomenclatorul nou de presiuni și amenințări (pentru perioada de raportare 2013-2018)

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
A	Agricultură	Agriculture
A01	Transformarea în teren arabil/ agricol (exceptând desecarea și incendierea)	Conversion into agricultural land (excluding drainage and burning)
A02	Transformarea terenului arabil în alt tip de utilizare agricolă (exceptând desecarea și incendierea)	Conversion from one type of agricultural land use to another (excluding drainage and burning)
A03	Transformarea sistemelor mixte agricole și agroforestiere în producții specializate (monoculturi)	Conversion from mixed farming and agroforestry systems to specialised (e.g. single crop) production
A04	Modificări ale terenului și suprafeței terenurilor agricole	Changes in terrain and surface of agricultural areas

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
A05	Eliminarea elementelor de peisaj care delimitează parcelele agricole (garduri vii, ziduri de piatră, stufărișuri, șanțuri deschise, văioage, copaci solitari etc.) în procesul de consolidare a terenului exploatațiilor agricole	Removal of small landscape features for agricultural land parcel consolidation (hedges, stone walls, rushes, open ditches, springs, solitary trees, etc.)
A06	Abandonarea gestionării pășunilor (încetarea pășunatului și/sau a cositului)	Abandonment of grassland management (e.g. cessation of grazing or of mowing)
A07	Abandonarea gestionării/utilizării altor sisteme agricole și agroforestiere (cu excepția pășunilor)	Abandonment of management/use of other agricultural and agroforestry systems (all except grassland)
A08	Cositul sau tăierea pajștilor	Mowing or cutting of grasslands
A09	Pășunat intensiv sau supra-pășunat de către animale domestice/șeptel	Intensive grazing or overgrazing by livestock
A10	Pășunat extensiv sau pășunatul șeptelului foarte redus ca intensitate	Extensive grazing or undergrazing by livestock
A11	Incendierea vegetației în agricultură	Burning for agriculture
A12	Interzicerea incendierilor în agricultură	Suppression of fire for agriculture

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
A13	Reînsămânțarea pajștilor și a altor habitate seminaturale	Reseeding of grasslands and other semi-natural habitats
A14	Creșterea animalelor (fără pășunat)	Livestock farming (without grazing)
A15	Practici pentru lucratul solului (de exemplu arat) în agricultură	Tillage practices (e.g. ploughing) in agriculture
A16	Alte practici de gestionare a solului în agricultură	Other soil management practices in agriculture
A17	Recoltarea culturilor și tăierea culturilor	Harvesting of crops and cutting of croplands
A18	Irigarea terenurilor agricole	Irrigation of agricultural land
A19	Aplicarea îngrășămintelor naturale pe terenurile agricole	Application of natural fertilisers on agricultural land
A20	Aplicarea îngrășămintelor sintetice (minerale) pe terenurile agricole	Application of synthetic (mineral) fertilisers on agricultural land
A21	Utilizarea substanțelor chimice de protecție a plantelor în agricultură	Use of plant protection chemicals in agriculture
A22	Utilizarea protecției fizice a plantelor în agricultură	Use of physical plant protection in agriculture
A23	Utilizarea altor metode de combatere a dăunătorilor în agricultură (excepând lucratul solului)	Use of other pest control methods in agriculture (excluding tillage)

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
A24	Practici de gestionare a deșeurilor în agricultură	Waste management practices in agriculture
A25	Activități agricole care generează poluarea apelor de suprafață sau freatice din surse punctiforme	Agricultural activities generating point source pollution to surface or ground waters
A26	Activități agricole care generează poluarea difuză a apelor de suprafață sau freatice	Agricultural activities generating diffuse pollution to surface or ground waters
A27	Activități agricole care generează poluarea atmosferică	Agricultural activities generating air pollution
A28	Activități agricole care generează poluarea marină	Agricultural activities generating marine pollution
A29	Activități agricole care generează poluarea solului	Agricultural activities generating soil pollution
A30	Extragerea activă de ape subterane, de suprafață sau mixte pentru agricultură	Active abstractions from groundwater, surface water or mixed water for agriculture
A31	Desecarea terenurilor pentru utilizare agricolă	Drainage for use as agricultural land
A32	Construcția și exploatarea amenajărilor hidrotehnice pentru agricultură	Development and operation of dams for agriculture

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
A33	Modificarea debitului hidrologic sau a altor caracteristici fizice ale corpurilor de apă pentru agricultură (excepând amenajările hidrotehnice)	Modification of hydrological flow or physical alteration of water bodies for agriculture (excluding development and operation of dams)
A34	Introducerea și răspândirea de noi culturi (inclusiv Organisme Modificate Genetic)	Introduction and spread of new crops (including GMOs)
A35	Parcele agricole pentru producția de energie regenerabilă	Agricultural crops for renewable energy production
A36	Alte activități agricole față de cele menționate	Agriculture activities not referred to above
B	Silvicultură	Forestry
B01	Împădurirea terenurilor (excepând desecarea)	Conversion to forest from other land uses, or afforestation (excluding drainage)
B02	Transformarea în alte tipuri de păduri, inclusiv monoculturi	Conversion to other types of forests including monocultures
B03	Replantări sau introducerea unor specii alohtone sau necaracteristice zonei (inclusiv specii noi și Organisme Modificate Genetic)	Replanting with or introducing non-native or non-typical species (including new species and GMOs)
B04	Abandonarea practicilor silvice tradiționale	Abandonment of traditional forest management

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
B05	Exploatare forestieră fără replantări sau asigurarea regenerării naturale	Logging without replanting or natural regrowth
B06	Tăierea arborilor individuali (exceptând tăierile la ras)	Logging (excluding clear cutting) of individual trees
B07	Extragerea lemnului mort și uscat, a resturilor lemnoase și cioturilor în descompunere	Removal of dead and dying trees, including debris
B08	Extragerea arborilor bătrâni (exceptând arborii morți și uscați)	Removal of old trees (excluding dead or dying trees)
B09	Tăiere la ras	Clear-cutting, removal of all trees
B10	Tăieri ilegale	Illegal logging
B11	Extragerea scoarței și a altor produse ale pădurii (exceptând lemnul)	Cork extraction and forest exploitation excluding logging.
B12	Tăieri de întreținere a arboretului	Thinning of tree layer
B13	Incendieri în silvicultură	Burning for forestry
B14	Controlul incendiilor naturale în silvicultură	Suppression of fire for forestry
B15	Practici silvice pentru reducerea suprafețelor ocupate de arborete bătrâne	Forest management reducing old growth forests.
B16	Transportul lemnului	Wood transport

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
B17	Arături și alte practici de pregătire a solului în silvicultură	Tillage practices in forestry and other soil management practices in forestry
B18	Folosirea îngrășămintelor naturale	Application of natural fertilisers
B19	Folosirea îngrășămintelor sintetice în silvicultură, inclusiv aplicarea de var stins (hidroxid de calciu)	Application of synthetic fertilisers in forestry, including liming of forest soils
B20	Folosirea altor produse chimice fitosanitare în pădure	Use of plant protection chemicals in forestry
B21	Utilizarea de metode de protecție fizică a arborilor (exceptând toaletarea)	Use of physical plant protection in forestry, excluding tree layer thinning
B22	Utilizarea de metode de control a dăunătorilor în silvicultură	Use of other pest control methods in forestry
B23	Activități silvice care generează poluarea apelor de suprafață și freatice	Forestry activities generating pollution to surface or ground waters
B24	Activități silvice care generează poluarea atmosferică	Forestry activities generating air pollution
B25	Activități silvice care generează poluarea marină	Forestry activities generating marine pollution
B26	Activități silvice care generează poluarea solului	Forestry activities generating soil pollution

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
B27	Modificarea condițiilor hidrologice sau schimbarea fizică a corpurilor de apă pentru silvicultură (inclusiv lucrări de amenajare hidro-tehnică)	Modification of hydrological conditions, or physical alteration of water bodies and drainage for forestry (including dams)
B28	Cultivarea unor specii de arbori pentru producerea de energie	Forests for renewable energy production
B29	Alte activități silvice, excluzând activitățile agrosilvice	Other forestry activities, excluding those relating to agro-forestry
C	Extracția de resurse (minerale, turbă, resurse energetice neregenerabile)	Extraction of resources (minerals, peat, non-renewable energy resources)
C01	Extracția minereurilor metalifere și agregatelor minerale	Extraction of minerals (e.g. rock, metal ores, gravel, sand, shell)
C02	Extracția sării	Extraction of salt
C03	Extracția hidrocarburilor (inclusiv infrastructura aferentă)	Extraction of oil and gas, including infrastructure
C04	Extracția cărbunelui	Coal mining
C05	Extracția turbei	Peat extraction
C06	Depozitarea sterilului rezultat în activități de extracție a resurselor minerale terestre	Dumping/depositing of inert materials from terrestrial extraction

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
C07	Eliminarea și/sau depozitarea materialelor dragate în operațiuni marine de extracție a hidrocarburilor	Dumping/depositing of dredged materials from marine extraction
C08	Abandonarea sau transformarea bazinelor folosite la extragerea sării	Abandonment or conversion of salt pans
C09	Prospecțiuni geotehnice	Geotechnical surveying
C10	Extracția resurselor minerale ca surse punctiforme care generează poluarea apelor de suprafață și freatice	Extraction activities generating point source pollution to surface or ground waters
C11	Extracția resurselor minerale ca surse difuze care generează poluarea apelor de suprafață și freatice	Extraction activities generating diffuse pollution to ground or surface waters
C12	Extracția resurselor minerale care generează poluare marină	Extraction activities generating marine pollution
C13	Extracția resurselor minerale care generează poluare fonică, termică sau luminoasă	Extraction activities generating noise, light or thermal pollution
C14	Captarea apelor de suprafață și freatice pentru activități de extracție a resurselor	Abstraction of surface and ground water for resource extraction
C15	Alte activități de extracție a resurselor față de cele menționate	Mining and extraction activities not referred to above

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
D	Producția de energie și dezvoltarea infrastructurii aferente	Energy production processes and related infrastructure development
D01	Generarea de energie din surse eoliene, valuri și marea, inclusiv infrastructura aferentă	Wind, wave and tidal power, including infrastructure
D02	Amenajări hidroenergetice (baraje, aducțiuni), inclusiv infrastructura aferentă	Hydropower (dams, weirs, run-off-the-river), including infrastructure
D03	Energie solară, inclusiv infrastructura aferentă	Solar power, including infrastructure
D04	Energie geotermală (inclusiv infrastructura aferentă)	Geothermal power generation (including infrastructure)
D05	Construcția și operarea centralelor electrice (inclusiv centralele nucleare, pe combustibili fosili și biomasă)	Development and operation of energy production plants (including bioenergy plants, fossil and nuclear energy plants)
D06	Rețele de transmisie a energiei electrice	Transmission of electricity and communications (cables)
D07	Conducte de petrol și gaz	Oil and gas pipelines
D08	Producerea și transmiterea de energie care generează poluarea apelor de suprafață și freatice	Energy production and transmission activities generating pollution to surface or ground waters

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
D09	Producerea și transmiterea de energie care generează poluarea atmosferică	Energy production and transmission activities generating air pollution
D10	Producerea și transmiterea de energie care generează poluarea marină	Energy production and transmission activities generating marine pollution
D11	Producerea și transmiterea de energie care generează poluarea fonică	Energy production and transmission activities generating noise pollution
D12	Producerea și transmiterea de energie care generează poluarea luminoasă sau termică	Energy production and transmission activities generating light or thermal pollution
D13	Captarea apelor de suprafață și freatice pentru producerea energiei (cu excepția hidrocentralelor)	Abstraction of surface and ground water for energy production (excluding hydropower)
D14	Alte activități de generare și transmitere a energiei față de cele menționate	Energy production and transmission activities not referred to above
E	Dezvoltarea și operarea sistemelor de transport	Development and operation of transport systems
E01	Rețeaua rutieră (șosele, autostrăzi, viaducte, tuneluri etc.) și infrastructura aferentă	Roads, paths, railroads and related infrastructure (e.g. bridges, viaducts, tunnels)
E02	Operarea rutelor maritime și a liniilor de feribot	Shipping lanes and ferry lanes transport operations

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
E03	Infrastructură portuară și pentru navigație (inclusiv dragarea, întreținerea canalelor navigabile etc.)	Shipping lanes, ferry lanes and anchorage infrastructure (e.g. canalisation, dredging)
E04	Rute de transport aerian (avioane și elicoptere sau alte aeronave nonrecreative)	Flight paths of planes, helicopter and other non-leisure aircrafts
E05	Transport aerian, terestru sau pe apă care generează poluarea apelor de suprafață și freatice	Land, water and air transport activities generating pollution to surface or ground waters
E06	Transport aerian, terestru sau pe apă care generează poluarea atmosferică	Land, water and air transport activities generating air pollution
E07	Transport aerian, terestru sau pe apă care generează poluarea marină	Land, water and air transport activities generating marine pollution
E08	Transport aerian, terestru sau pe apă care generează poluarea fonică și luminoasă	Land, water and air transport activities generating noise and light pollution
E09	Alte activități de transport aerian, terestru sau pe apă față de cele menționate	Land, water and air transport activities not referred to above
F	Dezvoltarea, operarea și utilizarea infrastructurii și zonelor rezidențiale, comerciale, industriale și recreative	Development, construction and use of residential, commercial, industrial and recreational infrastructure and areas.

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
F01	Transformarea terenurilor în zone rezidențiale sau recreative (exceptând desecările, amenajările costiere etc.)	Conversion from other land uses to housing, settlement or recreational areas (excluding drainage and modification of coastline, estuary and coastal conditions)
F02	Modificarea sau ridicarea de noi construcții în zone rezidențiale sau recreative existente	Construction or modification (of e.g. housing and settlements) in existing urban or recreational areas
F03	Transformarea terenului în zonă industrială/comercială (exceptând desecări, amenajări costiere etc.)	Conversion from other land uses to commercial / industrial areas (excluding drainage and modification of coastline, estuary and coastal conditions)
F04	Modificări sau ridicarea de noi construcții în zone industriale/comerciale existente	Construction or modification of commercial / industrial infrastructure in existing commercial / industrial areas
F05	Crearea sau dezvoltarea infrastructurii pentru sport, turism, agrement în afara zonelor urbane sau recreative	Creation or development of sports, tourism and leisure infrastructure (outside the urban or recreational areas)

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
F06	Amenajarea și menținerea plajelor în scop turistic sau recreativ, inclusiv alimentarea artificială și curățarea acestora	Development and maintenance of beach areas for tourism and recreation incl. beach nourishment and beach cleaning
F07	Activități sportive, turistice, recreative	Sports, tourism and leisure activities
F08	Modificarea condițiilor costiere pentru dezvoltarea, operarea și protecția infrastructurii rezidențiale, comerciale, recreative sau industriale (inclusiv prin diguri de protecție împotriva eroziunii costiere)	Modification of coastline, estuary and coastal conditions for development, use and protection of residential, commercial, industrial and recreational infrastructure and areas (including sea defences or coastal protection works and infrastructures)
F09	Depozitarea și tratarea deșeurilor municipale	Deposition and treatment of waste/garbage from household/recreational facilities
F10	Depozitarea și tratarea deșeurilor generate în unități industriale și comerciale	Deposition and treatment of waste/garbage from commercial and industrial facilities.
F11	Poluarea apelor de suprafață și freatice din cauza scurgerilor de ape pluviale urbane	Pollution to surface or ground water due to urban run-offs

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
F12	Poluarea apelor de suprafață și freatice cauzată de deversarea apelor uzate urbane (cu excepția apelor pluviale și a evacuărilor controlate)	Discharge of urban waste water (excluding storm overflows and/or urban run-offs) generating pollution to surface or ground water
F13	Poluarea apelor de suprafață și freatice cauzată de stații, situri industriale contaminate sau abandonate	Plants, contaminated or abandoned industrial sites generating pollution to surface or ground water
F14	Alte activități și structuri rezidențiale și recreative care generează poluarea punctiformă a apelor de suprafață și freatice	Other residential and recreational activities and structures generating point pollution to surface or ground waters
F15	Alte activități și structuri industriale și comerciale care generează poluarea punctiformă a apelor de suprafață și freatice	Other industrial and commercial activities and structures generating point pollution to surface or ground waters
F16	Alte activități și structuri rezidențiale și recreative care generează poluarea difuză a apelor de suprafață și freatice	Other residential and recreational activities and structures generating diffuse pollution to surface or ground waters
F17	Alte activități și structuri industriale și comerciale care generează poluarea difuză a apelor de suprafață și freatice	Other industrial and commercial activities and structures generating diffuse pollution to surface or ground waters

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
F18	Activități și structuri rezidențiale și recreative care generează poluarea atmosferică	Residential and recreational activities and structures generating air pollution
F19	Alte activități și structuri industriale și comerciale care generează poluarea atmosferică	Industrial and commercial activities and structures generating air pollution
F20	Activități și structuri rezidențiale și recreative care generează poluarea marină (cu excepția poluării cu macro și microparticule)	Residential or recreational activities and structures generating marine pollution (excl. marine macro- and micro-particular pollution)
F21	Alte activități și structuri industriale sau comerciale care generează poluarea marină (cu excepția poluării cu macro și microparticule)	Industrial or commercial activities and structures generating marine pollution (excluding marine macro- and micro-particular pollution)
F22	Activități și structuri rezidențiale sau recreative care generează poluarea marină cu macro sau microparticule (pungi din plastic etc.)	Residential or recreational activities and structures generating marine macro- and micro- particulate pollution (e.g. plastic bags, Styrofoam)
F23	Alte activități și structuri industriale sau comerciale care generează poluarea marină cu macro sau microparticule (pungi din plastic etc.)	Industrial or commercial activities and structures generating marine macro- and micro- particulate pollution (e.g. plastic bags, Styrofoam)

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
F24	Activități și structuri rezidențiale sau recreative care generează poluarea fonică, termică, luminoasă sau de altă natură	Residential or recreational activities and structures generating noise, light, heat or other forms of pollution
F25	Alte activități și structuri industriale sau comerciale care generează poluarea fonică, termică, luminoasă sau de altă natură	Industrial or commercial activities and structures generating noise, light, heat or other forms of pollution
F26	Transformarea terenului/ desecarea zonelor umede, mlaștinilor etc. pentru dezvoltarea zonelor rezidențiale sau recreative	Drainage, land reclamation and conversion of wetlands, marshes, bogs, etc. to settlement or recreational areas
F27	Transformarea terenului prin desecarea zonelor umede, mlaștinilor etc. pentru dezvoltarea zonelor industriale/comerciale	Drainage, land reclamation or conversion of wetlands, marshes, bogs, etc. to industrial/commercial areas
F28	Modificarea regimului de inundare, protecție împotriva inundațiilor pentru dezvoltarea zonelor rezidențiale sau recreative	Modification of flooding regimes, flood protection for residential or recreational development
F29	Construirea barajelor și amenajarea acumulărilor de apă pentru dezvoltarea zonelor rezidențiale sau recreative	Construction or development of reservoirs and dams for residential or recreational development

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
F30	Construirea barajelor și amenajarea acumulărilor de apă pentru dezvoltarea zonelor industriale/comerciale	Construction or development of reservoirs and dams for industrial or commercial development
F31	Alte modificări ale regimului hidrologic pentru dezvoltarea zonelor rezidențiale și recreative	Other modification of hydrological conditions for residential or recreational development
F32	Alte modificări ale regimului hidrologic pentru dezvoltarea zonelor industriale/comerciale	Other modification of hydrological conditions for industrial or commercial development
F33	Exploatarea apelor freatice și de suprafață pentru alimentarea cu apă a zonelor rezidențiale și recreative	Abstraction of ground and surface waters (including marine) for public water supply and recreational use
F34	Exploatarea apelor freatice și de suprafață pentru alimentarea cu apă a zonelor industriale/comerciale	Abstraction of ground and surface waters (including marine) for commercial/ industrial use (excluding energy)
G	Exploatarea resurselor biologice vii (altele decât agricultura și silvicultura)	Extraction and cultivation of biological living resources (other than agriculture and forestry)

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
G01	Pescuitul și recoltarea moluștelor (profesionist, recreativ), cauzând reducerea numărului de specii, a disponibilității prăzii și alte forme de perturbare a speciilor	Marine fish and shellfish harvesting (professional, recreational) causing reduction of species/prey populations and disturbance of species
G02	Procesarea peștelui de origine marină și a moluștelor	Marine fish and shellfish processing
G03	Pescuitul și recoltarea moluștelor (profesionist sau recreativ) care cauzează pierderea și perturbarea fizică a habitatelor de pe fundul mării	Marine fish and shellfish harvesting (professional, recreational) activities causing physical loss and disturbance of seafloor habitats.
G04	Recoltarea plantelor marine	Marine plant harvesting
G05	Pescuitul profesionist și recoltarea moluștelor de apă dulce	Freshwater fish and shellfish harvesting (professional)
G06	Pescuitul recreativ și recoltarea moluștelor de apă dulce	Freshwater fish and shellfish harvesting (recreational)
G07	Vânătoarea	Hunting
G08	Gestionarea fondurilor de vânătoare și a stocurilor de pești pentru pescuit	Management of fishing stocks and game
G09	Recoltarea autorizată a plantelor și animalelor sălbatice (cu excepția pescuitului și a vânătoriei)	Harvesting or collecting of other wild plants and animals (excluding hunting and leisure fishing)
G10	Braconaj	Illegal shooting/killing

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
G11	Recoltare ilegală a plantelor și animalelor	Illegal harvesting, collecting and taking
G12	Capturarea accidentală cauzată de pescuit și vânătoare	Bycatch and incidental killing (due to fishing and hunting activities)
G13	Otrăvirea faunei (cu excepția contaminării cu plumb)	Poisoning of animals (excluding lead poisoning)
G14	Utilizarea alicelor la vânătoare și a greutăților cu plumb în pescuit	Use of lead ammunitions or fishing weights
G15	Modificarea condițiilor naturale costiere pentru acvacultura marină	Modification of coastal conditions for marine aquaculture
G16	Acvacultura marină care generează poluarea marină	Marine aquaculture generating marine pollution
G17	Introducerea și răspândirea altor specii (inclusiv OMG-uri) în acvacultura marină	Introduction and spread of species (including GMOs) in marine aquaculture.
G18	Abandonarea acvaculturii marine	Abandonment of marine aquaculture
G19	Alte impacturi ale acvaculturii marine, inclusiv infrastructura aferentă	Other impacts from marine aquaculture, including infrastructure
G20	Modificări ale condițiilor hidrologice naturale, prin exploatarea apei, devierea direcției de curgere, baraje etc., pentru acvacultura de apă dulce	Abstraction of water, flow diversion, dams and other modifications of hydrological conditions for freshwater aquaculture

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
G21	Acvacultură de apă dulce care generează poluarea punctiformă a apelor de suprafață sau freatice	Freshwater aquaculture generating point source pollution to surface or ground waters
G22	Acvacultură de apă dulce care generează poluarea difuză a apelor de suprafață sau freatice	Freshwater aquaculture generating diffuse source pollution to surface or ground waters
G23	Acvacultură de apă dulce care generează poluarea marină	Freshwater aquaculture generating marine pollution
G24	Introducerea și răspândirea altor specii (inclusiv OMG-uri și specii invazive) în acvacultura de apă dulce	Introduction and spread of species (including alien species and GMOs) in freshwater aquaculture.
G25	Abandonarea acvaculturii de apă dulce	Abandonment of freshwater aquaculture
G26	Alte impacturi ale acvaculturii de apă dulce, inclusiv infrastructura aferentă	Other impacts from freshwater aquaculture, including infrastructure
G27	Alte activități de exploatare a resurselor biologice vii față de cele menționate	Other activities related to extraction and cultivation of biological living resources not referred to above
H	Intervenții militare, măsuri de protecție a siguranței naționale și alte intervenții umane	Military action, public safety measures, and other human intrusions

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
H01	Operațiuni și exerciții terestre militare, paramilitare sau ale poliției	Military, paramilitary or police exercises and operations on land
H02	Operațiuni și exerciții militare, paramilitare sau ale poliției în apele interioare sau marine	Military, paramilitary or police exercises and operations in the freshwater and marine environment
H03	Abandonarea unor zone cu restricții pentru exerciții militare (asociate cu reducerea habitatelor deschise)	Abandonment of terrestrial military or similar exercises (loss of open habitats)
H04	Vandalism și incendieri	Vandalism or arson
H05	Toaletarea și tăierea perdelelor de arbori și a vegetației de pe marginea șoselelor pentru creșterea siguranței publice	Tree surgery, felling/removal of roadside trees and vegetation for public safety
H06	Închiderea sau îngrădirea accesului la habitate	Closure or restricted access to site/habitat
H07	Activități de cercetare și monitorizare în mod invaziv sau distructiv	Intrusive and destructive research and monitoring activities
H08	Alte intervenții umane față de cele menționate	Other human intrusions and disturbance not mentioned above
I	Specii invazive și problematice	Alien and problematic species
I01	Specii invazive prioritare la nivelul Uniunii Europene	Invasive alien species of Union concern

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
I02	Alte specii invazive (cu excepția celor prioritare la nivelul Uniunii Europene)	Other invasive alien species (other than species of Union concern)
I04	Specii autohtone problematice de floră și faună	Problematic native plants & animals
I05	Boli ale plantelor și animalelor, patogeni și dăunători	Plant and animal diseases, pathogens and pests
J	Poluare din surse multiple	Mixed source pollution
J01	Poluarea apelor de suprafață și freatice din surse multiple (areale terestre și limnice)	Mixed source pollution to surface and ground waters (limnic and terrestrial)
J02	Poluarea apelor de suprafață și freatice din surse multiple (areale marine și costiere)	Mixed source marine water pollution (marine and coastal)
J03	Poluarea atmosferică din surse multiple	Mixed source air pollution, air-borne pollutants
J04	Poluarea solului din surse multiple, inclusiv cu deșeuri solide (cu excepția deversărilor)	Mixed source soil pollution and solid waste (excluding discharges)
J05	Generare de energie excesivă din surse multiple	Mixed source excess energy
K	Modificarea antropică a regimului natural al apei	Human-induced changes in water regimes
K01	Exploatarea apei freatice sau de suprafață	Abstraction from groundwater, surface water or mixed water

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
K02	Desecarea	Drainage
K03	Construcția și operarea amenajărilor hidrotehnice	Development and operation of dams
K04	Modificarea regimului hidrologic de curgere	Modification of hydrological flow
K05	Modificarea fizică a corpurilor de apă	Physical alternation of water bodies
L	Procese naturale (cu excepția catastrofelor și a altor procese ale căror cauze inițiale sunt activitățile umane sau schimbările climatice)	Natural processes (excluding catastrophes and processes induced by human activity or climate change)
L01	Procese naturale abiotice (eroziune, salinizare, depunere de sedimente, subsidență)	Abiotic natural processes (e.g. erosion, silting up, drying out, submersion, salinization)
L02	Sucesiunea naturală și schimbarea compoziției asociațiilor biotice (cu excepția schimbărilor generate de agricultură și silvicultură)	Natural succession resulting in species composition change (other than by direct changes of agricultural or forestry practices)
L03	Acumularea materialului organic	Accumulation of organic material
L04	Procese naturale de eutrofizare sau acidifiere	Natural processes of eutrophication or acidification
L05	Scăderea fecundității sau deficiențe genetice (endogamie)	Reduced fecundity / genetic depression (e.g. inbreeding or endogamy)

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
L06	Relații interspecifice între speciile de floră și faună (competiție, parazitism, prădătorism, patogeni etc)	Interspecific faunal and floral relations (competition, predation, parasitism, pathogens,)
L07	Reducerea sau dispariția unor relații interspecifice (polenizarea)	Absence or reduction of interspecific faunal and floral relations (e.g. pollinators)
M	Evenimente geologice, catastrofe naturale	Geological events, natural catastrophes
M01	Activitate vulcanică	Volcanic activity
M02	Valuri mareice, tsunami	Tidal waves, tsunamis
M03	Cutremure	Earthquake
M04	Avalanșe	Avalanche (snow)
M05	Alunecări de teren	Collapse of terrain, landslide
M06	Prăbușiri în subteran	Underground collapses (natural processes)
M07	Furtună, cicloni	Storm, cyclone
M08	Inundații	Flooding (natural processes)
M09	Incendii naturale	Fire (natural)
M10	Alte catastrofe naturale	Other natural catastrophes
N	Schimbări climatice	Climate change
N01	Modificarea temperaturii (de exemplu înregistrarea unor valori extreme) din cauza schimbărilor climatice	Temperature changes (e.g. rise of temperature & extremes) due to climate change

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
N02	Secetă și scăderea cantității de precipitații din cauza schimbărilor climatice	Droughts and decreases in precipitation due to climate change
N03	Creșterea cantității de precipitații din cauza schimbărilor climatice	Increases or changes in precipitation due to climate change
N04	Modificarea nivelului apei mării și a regimului valurilor din cauza schimbărilor climatice	Sea-level and wave exposure changes due to climate change
N05	Modificarea amplasamentului, calității sau mărimii habitatului din cauza schimbărilor climatice	Change of habitat location, size, and / or quality due to climate change
N06	Desincronizarea proceselor biologice / ecologice din cauza schimbărilor climatice	Desynchronisation of biological / ecological processes due to climate change
N07	Declinul sau extincția unor specii asociate (sursă de hrană, prădător, parazit, simbiot etc.) din cauza schimbărilor climatice	Decline or extinction of related species (e.g. food source / prey, predator / parasite, symbiote, etc.) due to climate change
N08	Schimbarea distribuției speciilor (cu răspândirea naturală a unor specii noi sosite) din cauza schimbărilor climatice	Change of species distribution (natural newcomers) due to climate change
N09	Alte modificări ale mediului abiotic din cauza schimbărilor climatice	Other climate related changes in abiotic conditions

Cod Presiune/ Amenințare	Denumire Presiune/ Amenințare (Română)	Denumire Presiune/ Amenințare (Engleză)
X	Presiuni necunoscute, lipsa presiunilor și presiuni din exteriorul Statelor Membre ale UE	Unknown pressures, no pressures and pressures from outside the Member State
Xu	Presiune necunoscută	Unknown pressure
Xxp	Lipsă presiuni	No pressures
Xxt	Lipsă amenințări	No threats
Xp	Insuficiente informații despre presiuni	No information on pressures
Xt	Insuficiente informații despre amenințări	No information on threats
Xe	Presiuni și amenințări generate în exteriorul teritoriului UE	Threats and pressures from outside the EU territory
Xo	Presiuni și amenințări generate în exteriorul teritoriului național al Statului Membru al UE	Threats and pressures from outside the Member State

Chestionar pentru identificarea presiunilor în activitatea de monitorizare pe teren a speciilor de păsări din lista națională de referință

Începând cu perioada de raportare 2013-2018, în contextul raportării naționale în baza articolului 12 al Directivei Păsări, pentru a obține un nivel mai bun de cunoaștere a factorilor care influențează starea actuală de conservare a acestora și tendințele populațiilor speciilor de păsări incluse pe lista națională de referință a fiecărui stat membru al UE, în datele transmise pentru partea a doua a formatului de raportare pentru fiecare specie a fost introdus paragraful 7 "Principalele presiuni și amenințări".

Scopul acestui chestionar este să direcționeze experții ornitologi implicați în derularea subactivității A.2.2 "Colectarea din teren a informațiilor cu privire la speciile de păsări de interes comunitar din România, în vederea stabilirii efectivelor populaționale, a distribuției naționale" în colectarea și raportarea informațiilor suplimentare utile pentru identificarea și ierarhizarea presiunilor și amenințărilor asupra fiecărei specii de avifaună în arealul său de distribuție de pe teritoriul național.

Chestionarul cuprinde doar valorile din nomenclatorul de presiuni de pe Portalul de referință al articolului 12, care sunt relevante prin prisma posibilității de a fi observate/ înregistrate pe teren. Recomandarea este de a completa chestionarul după efectuarea în teren a observațiilor ornitologice. Se completează un singur formular pentru fiecare pătrat de monitorizare, în cazul în care s-a observat în teren cel puțin una dintre presiunile de mai jos.

La presiunea identificată, se va completa cu "Da" în ultima coloană. Suplimentar, dacă doriți, puteți completa și alte detalii relevante (inclusiv numele fotografiei, dacă ați făcut).

Formular de teren care trebuie raportat în vederea centralizării datelor

Datele de identificare a observației

Nume, prenume	
Data	
Codul pătratului	
Tipul/ tipurile predominante de habitat	A se bifa: ☐ Forestier ☐ Agricol /pășuni, ☐ Zone umede/ luciu de apă ☐ Stâncărie

Selectarea presiunii/ presiunilor antropice prezente în pătrat pe baza nomenclatorului abreviat și furnizarea unor detalii suplimentare ¹

Cod Presiune	Nume presiune în română	Detalii suplimentare referitoare la speciile sau grupele de specii afectate, descrieri succinte ale situației întâlnite în teren
A	Agricultură	
A01	Transformarea pajiștilor în teren arabil/ agricol	

¹ Dacă este posibil se pot trimite odată cu raportul și fotografii, de preferință cu setările de geolocalizare activate, iar în acest caz la detalii se menționează și numele fișierului imagine (.jpeg)

Cod Presiune	Nume presiune în română	Detalii suplimentare referitoare la speciile sau grupele de specii afectate, descrieri succinte ale situației întâlnite în teren
A05	Eliminarea elementelor de peisaj care delimitează parcelele agricole (garduri vii, ziduri de piatră, stufărișuri, șanțuri deschise, văioage, copaci solitari etc.)	
A11	Incendierea vegetației în agricultură	
A36	Alte activități agricole față de cele menționate	
B	Silvicultură	
B02	Transformarea în alte tipuri de păduri, inclusiv monoculturi	
B09	Tăiere la ras	
B29	Alte activități silvice, exceptând activitățile agrosilvice	
C	Extracția de resurse (minerale, turbă, resurse energetice neregenerabile)	

Cod Presiune	Nume presiune în română	Detalii suplimentare referitoare la speciile sau grupele de specii afectate, descrieri succinte ale situației întâlnite în teren
D	Producția de energie și dezvoltarea infrastructurii aferente	
D01	Generarea de energie din surse eoliene	
D06	Rețele de transmisie a energiei electrice (linii de medie tensiune neizolate)	
E	Dezvoltarea și operarea sistemelor de transport	
E01	Rețeaua rutieră (șosele, autostrăzi, viaducte, tuneluri etc.) și infrastructura aferentă	
E09	Alte activități de transport aerian, terestru sau pe apă față de cele menționate	

Cod Presiune	Nume presiune în română	Detalii suplimentare referitoare la speciile sau grupele de specii afectate, descrieri succinte ale situației întâlnite în teren
F	Dezvoltarea, operarea și utilizarea infrastructurii și zonelor rezidențiale, comerciale, industriale și recreative	
F01	Transformarea terenurilor în zone rezidențiale sau recreative	
F03	Transformarea terenului în zonă industrială/comercială	
F07	Activități sportive, turistice, recreative	
F09	Depozitarea și tratarea deșeurilor municipale	
G	Exploatarea resurselor biologice vii (altele decât agricultura și silvicultura)	
G06	Pescuitul recreativ și recoltarea moluștelor de apă dulce	
G07	Vânătoarea	

Cod Presiune	Nume presiune în română	Detalii suplimentare referitoare la speciile sau grupele de specii afectate, descrieri succinte ale situației întâlnite în teren
G10	Braconajul	
J	Poluarea din surse multiple	
J01	Poluarea apelor de suprafață și freatice din surse multiple (areale terestre și limnice)	
K	Modificarea antropică a regimului natural al apei	
K02	Desecarea	
K04	Modificarea regimului hidrologic de curgere	
K05	Modificarea fizică a corpurilor de apă	

Alte activități generatoare de impact antropic:

